Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

4. listopada 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita osobnih podataka – Uredba (EU) 2016/679 – Članak 82. stavak 1. – Pravo na naknadu štete i odgovornost – Nezakonita obrada podataka – Povreda prava na zaštitu osobnih podataka – Pojam ‚šteta' – Naknada nematerijalne štete u obliku pružanja isprike – Dopuštenost – Načelo djelotvornosti – Ocjena oblika i razine naknade štete – Moguće uzimanje u obzir stava i motivacije voditelja obrade"

U predmetu C-507/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Augstākā tiesa (Senāts) (Vrhovni sud, Latvija), odlukom od 7. kolovoza 2023., koju je Sud zaprimio 8. kolovoza 2023., u postupku

A

protiv

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: N. Piçarra, predsjednik vijeća, N. Jääskinen (izvjestitelj) i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za latvijsku vladu, J. Davidoviča i K. Pommere, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, A. Bouchagiar, H. Kranenborg i I. Naglis, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: latvijski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 82. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35., u daljnjem tekstu: OUZP).

2 Taj je zahtjev upućen u okviru spora između osobe A i Patērētāju tiesību aizsardzības centrsa (Tijelo za zaštitu prava potrošača, Latvija) (u daljnjem tekstu: PTAC), u vezi s naknadom nematerijalne štete za koju tužitelj iz glavnog postupka tvrdi da ju je pretrpio zbog toga što je PTAC bez njegova odobrenja obradio neke njegove osobne podatke.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 1., 75., 85., 146. i 148. OUZP-a glase:

„(1) Zaštita pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka temeljno je pravo. Člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (‚Povelja') te člankom 16. stavkom 1. [UFEU-a] utvrđuje se da svatko ima pravo na zaštitu svojih osobnih podataka.

[…]

(75) Rizik za prava i obveze pojedinaca, različitih vjerojatnosti i ozbiljnosti, može proizaći iz obrade osobnih podataka koja bi mogla prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu, posebno ako ta obrada može dovesti do […] štete za ugled, […] ili bilo koje druge znatne gospodarske ili društvene štete; ili ako ispitanici mogu biti uskraćeni za svoja prava i slobode ili spriječeni u obavljanju nadzora nad svojim osobnim podacima; […]

[…]

(85) Ako se povreda osobnih podataka ne rješava na odgovarajući način i pravodobno, ona može prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu pojedincima, kao što su gubitak nadzora nad osobnim podacima ili ograničavanje njihovih prava, […] šteta za ugled, […] ili bilo koju drugu ekonomsku ili društvenu štetu za dotičnog pojedinca. […]

[…]

(146) Voditelj obrade ili izvršitelj obrade trebao bi nadoknaditi svaku štetu koju osoba može pretrpjeti zbog obrade kojom se krši ova Uredba. […] Pojam štete trebalo bi široko tumačiti s obzirom na sudsku praksu Suda tako da se u potpunosti odražavaju ciljevi ove Uredbe. Time se ne dovode u pitanje zahtjevi za naknadu štete koja proizlazi iz kršenja drugih pravila prava Unije ili prava države članice. […] Ispitanici bi trebali dobiti potpunu i učinkovitu naknadu za štetu koju su pretrpjeli. […]

[…]

(148) Kako bi se poboljšalo izvršavanje pravila ove Uredbe, trebale bi se propisati sankcije, uključujući upravne novčane kazne, za svako kršenje ove Uredbe […]. Međutim, posebna bi se pozornost trebala posvetiti naravi, ozbiljnosti i trajanju kršenja, namjeri kršenja, mjerama poduzetim za ublažavanje pretrpljene štete, stupnju odgovornosti […] te svakom drugom otegotnom ili olakotnom čimbeniku. […]"

4 Članak 1. te uredbe, naslovljen „Predmet i ciljevi", u stavku 2. određuje:

„Ovom se Uredbom štite temeljna prava i slobode pojedinaca, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka."

5 Člankom 4. navedene uredbe, naslovljenim „Definicije", predviđa se:

„Za potrebe ove Uredbe:

1. ‚osobni podaci' znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi (‚ispitanik'); […]

[…]

7. ‚voditelj obrade' znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; […]

[…]

12. ‚povreda osobnih podataka' znači kršenje sigurnosti koje dovodi do slučajnog ili nezakonitog uništenja, gubitka, izmjene, neovlaštenog otkrivanja ili pristupa osobnim podacima koji su preneseni, pohranjeni ili na drugi način obrađivani;

[…]"

6 Članak 6. te uredbe, naslovljen „Zakonitost obrade", u stavku 1. određuje da je obrada osobnih podataka zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjen najmanje jedan od uvjeta koji su u njemu navedeni.

7 U poglavlju VIII. OUZP-a, naslovljenom „Pravna sredstva, odgovornost i sankcije", nalaze se članci 77. do 84. te uredbe.

8 Članak 82. te uredbe, naslovljen „Pravo na naknadu štete i odgovornost", u stavcima 1. do 2. propisuje:

„1. Svaka osoba koja je pretrpjela materijalnu ili nematerijalnu štetu zbog kršenja ove Uredbe ima pravo na naknadu od voditelja obrade ili izvršitelja obrade za pretrpljenu štetu.

2. Svaki voditelj obrade koji je uključen u obradu odgovoran je za štetu prouzročenu obradom kojom se krši ova Uredba. […]"

9 Članak 83. OUZP-a naslovljen „Opći uvjeti za izricanje upravnih novčanih kazni”, u stavku 2. predviđa:

„[…] Pri odlučivanju o izricanju upravne novčane kazne i odlučivanju o iznosu te upravne novčane kazne u svakom pojedinom slučaju dužna se pozornost posvećuje sljedećem:

(a) prirodi, težini i trajanju kršenja, uzimajući u obzir narav, opseg i svrhu obrade o kojoj je riječ kao i broj ispitanika i razinu štete koju su pretrpjeli;

(b) ima li kršenje obilježje namjere ili nepažnje;

(c) svakoj radnji koju je voditelj obrade ili izvršitelj obrade poduzeo kako bi ublažio štetu koju su pretrpjeli ispitanici;

[…]

(k) svim ostalim otegotnim ili olakotnim čimbenicima koji su primjenjivi na okolnosti slučaja, kao što su financijska dobit ostvarena kršenjem ili gubici izbjegnuti, izravno ili neizravno, tim kršenjem.”

10 Članak 84. te uredbe, naslovljen „Sankcije”, u stavku 1. propisuje:

„Države članice utvrđuju pravila o ostalim sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe, a posebno na ona kršenja koja ne podliježu upravnim novčanim kaznama na temelju članka 83., te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osigurala njihova provedba. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.”

Latvijsko pravo

11 Članak 14., naslovljen „Određivanje naknade nematerijalne štete”, Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumsa (Zakon o naknadi štete koju su prouzročila tijela javne vlasti), od 2. lipnja 2005., (Latvijas Vēstnesis 2005., br. 96), u verziji mjerodavnoj za glavni postupak (u daljnjem tekstu: Zakon iz 2005.), propisuje:

„ 1. Naknada nematerijalne štete određuje se ovisno o važnosti povrijeđenih prava i zakonom zaštićenih interesa, kao i o težini zadiranja o kojem je riječ, uzimajući u obzir činjenične i pravne razloge na kojima se temelji postupanje tijela, ponašanje i suodgovornost oštećene osobe, te ostale relevantne okolnosti konkretnog slučaja.

2. Nematerijalna šteta nadoknađuje se ponovnom uspostavom stanja koje je prethodilo nanošenju štete ili, u slučaju potpune ili djelomične nemogućnosti takve uspostave odnosno u slučaju neprikladnosti takvog rješenja, pružanjem isprike ili isplatom odgovarajuće naknade.

3. Ako tijelo ili sud, nakon ocjene okolnosti konkretnog slučaja, utvrdi da povreda prava ili zakonom zaštićenih interesa pojedinca nije ozbiljna, pisana ili javna isprika može predstavljati samostalnu ili dopunsku naknadu nematerijalne štete.

4. Iznos naknade nematerijalne štete može se odrediti na najviše 7000 eura. U slučaju nanošenja teške nematerijalne štete, iznos naknade može se odrediti na najviše 10 000 eura; međutim, u slu-

čaju ugrožavanja života ili osobito teškog ugrožavanja zdravlja, navedeni iznos naknade može dosegnuti 30 000 eura.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Tužitelj iz glavnog postupka poznat je u Latviji kao novinar koji je stručnjak u području automobilizma.

13 U okviru kampanje s ciljem podizanja svijesti potrošača o rizicima koji nastaju pri kupnji rabljenog vozila, PTAC je, na više internetskih stranica, emitirao video isječak koji je, među ostalim, prikazivao osobu koja oponaša tužitelja iz glavnog postupka, a da potonji za to nije dao pristanak.

14 Unatoč protivljenju koje je on izrazio u pogledu izrade i emitiranja tog video isječka, on je ostao dostupan na internetu. Usto, PTAC je odbio njegove izričite zahtjeve za prestanak tog emitiranja i za naknadu štete zbog povrede njegova ugleda.

15 Tužitelj iz glavnog postupka stoga je pokrenuo postupak pred administratīvā rajona tiesom (Općinski upravni sud, Latvija) radi, s jedne strane, utvrđenja nezakonitosti PTAC-ova postupanja, koje se sastojalo od uporabe i širenja njegovih osobnih podataka bez odobrenja i, s druge strane, radi naknade nematerijalne štete u obliku pružanja isprike i novčane naknade u iznosu od 2000 eura. Nakon što je utvrdio da su ta postupanja nezakonita, taj je sud naložio PTAC-u da ih prekine i da javno pruži ispriku tužitelju te da mu isplati novčanu naknadu u iznosu od 100 eura na ime naknade pretrpljene nematerijalne štete.

16 Presudom od 20. svibnja 2023. Administratīvā apgabaltiesa (Okružni upravni sud, Latvija), odlučujući u žalbenom postupku, potvrdila je nezakonitost obrade osobnih podataka koju je PTAC proveo na temelju članka 6. OUZP-a te je naložila prestanak tog postupanja i objavu isprike na internetskim stranicama na kojima je objavljen video isječak, na temelju članka 14. Zakona iz 2005. S druge strane, taj je sud odbio zahtjev za novčanu naknadu nematerijalne štete koju je pretrpio tužitelj iz glavnog postupka. U tom je pogledu, među ostalim, smatrao da počinjena povreda nije teška, uz obrazloženje da je cilj video isječka bilo izvršavanje zadaće od javnog interesa, a ne nanošenje štete ugledu, časti i dostojanstvu tog tužitelja. Usto, smatrao je da je ta povreda posljedica činjenice da je PTAC pogrešno protumačio složene pravne odredbe.

17 U svojoj žalbi u kasacijskom postupku podnesenoj Augstākā tiesi (Senāts) (Vrhovni sud, Latvija), sudu koji je uputio zahtjev u ovom predmetu, tužitelj iz glavnog postupka osporava tu presudu u dijelu u kojem je njome odbijena novčana naknada njegove nematerijalne štete. On u biti tvrdi da je žalbeni sud počinio pogreške u ocjeni težine povrede njegovih prava i u procjeni štete koja proizlazi iz te povrede. Tvrdi i da naknada u obliku pružanja isprike nije ni pravična ni odgovarajuća s obzirom na članak 82. OUZP-a.

18 Kao prvo, sud koji je uputio zahtjev smatra, s obzirom na presudu od 4. svibnja 2023., Österreichische Post (Nematerijalna šteta u vezi s obradom podataka) (C-300/21, u daljnjem tekstu: presuda Österreichische Post, EU:C:2023:370), da članak 82. OUZP-a ne omogućuje nalaganje naknade štete na temelju povrede te uredbe, bez prethodnog utvrđivanja štete prouzročene tom povredom. Prema njegovu mišljenju, u ovom je slučaju žalbeni sud povrijedio taj članak 82. time što je naložio takvu naknadu štete a da nije utvrdio zadiranje u ugled, čast i dostojanstvo tužitelja iz glavnog postupka. U tom kontekstu taj sud želi utvrditi može li, s obzirom na članak 1. stavak 2. OUZP-a, kao i na njegove uvodne izjave 75., 85. i 146., nezakonita

obrada osobnih podataka sama po sebi činiti povredu temeljnog prava na zaštitu tih podataka, kako je zajamčeno člankom 8. stavkom 1. Povelje, i, slijedom toga, predstavljati „štetu” u smislu navedenog članka 82., uključujući i u situaciji u kojoj nije utvrđeno nikakvo zadiranje u ugled, čast ili dostojanstvo ispitanika.

19 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje o odgovarajućoj naknadi nematerijalne štete na temelju članka 82. stavka 1. OUZP-a, kako je protumačen u presudi od 4. svibnja 2023., Österreichische Post (C-300/21, EU:C:2023:370). Želi doznati može li se obveza pružanja isprike oštećenoj osobi, koja prema latvijskom pravu može predstavljati oblik samostalne ili dopunske naknade štete, u određenim slučajevima smatrati dostatnom naknadom štete, s obzirom na taj članak 82. stavak 1.

20 Kao treće i posljednje, taj sud nastoji doznati, s obzirom na točku 58. te presude, omogućuje li članak 82. stavak 1. OUZP-a da se, za ocjenu oblika i razine naknade koja se po toj osnovi duguje, uzmu u obzir okolnosti koje prate, ili čak opravdavaju, djelovanja počinitelja povrede odredaba te uredbe.

21 U tim je okolnostima Augstākā tiesa (Senāts) (Vrhovni sud) odlučila prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 82. stavak 1. [OUZP-a] tumačiti na način da nezakonita obrada osobnih podataka kao povreda te uredbe može sama po sebi predstavljati neopravdano zadiranje u subjektivno pravo pojedinca na zaštitu podataka te štetu nanesenu tom pojedincu?

2. Treba li članak 82. stavak 1. [OUZP-a] tumačiti na način da se njime dopušta da se, ako ne postoji mogućnost ponovne uspostave stanja koje je prethodilo nanošenju štete, naloži obveza isprike kao jedina naknada nematerijalne štete?

3. Treba li članak 82. stavak 1. [OUZP-a] tumačiti na način da se njime dopušta da se okolnostima koje upućuju na stav i motivaciju voditelja ili izvršitelja obrade podataka (primjerice nužnost izvršavanja zadaće od javnog interesa, nepostojanje namjere da se pojedincu nanese šteta ili poteškoće u shvaćanju pravnog okvira) opravda određivanje smanjene naknade za tu štetu?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

22 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti nastoji doznati treba li članak 82. stavak 1. OUZP-a, u vezi s člankom 8. stavkom 1. Povelje, tumačiti na način da je povreda odredaba te uredbe sama po sebi dovoljna da bi predstavljala „štetu” u smislu tog članka 82. stavka 1.

23 U članku 82. stavku 1. OUZP-a navodi se da „[s]vaka osoba koja je pretrpjela materijalnu ili nematerijalnu štetu zbog kršenja ove Uredbe ima pravo na naknadu od voditelja obrade ili izvršitelja obrade za pretrpljenu štetu”.

24 Sud je u više navrata tumačio navedeni članak 82. stavak 1. na način da puka povreda te uredbe nije dovoljna za dodjelu prava na naknadu štete na toj osnovi, s obzirom na to da je postojanje „štete”, materijalne ili nematerijalne, ili „pretrpljene štete” jedan od uvjeta prava na naknadu štete

predviđenog u toj odredbi, kao i postojanje povrede odredaba navedene uredbe te uzročne veze između te štete i te povrede, pri čemu su ta tri uvjeta kumulativna. Stoga osoba koja zahtijeva naknadu nematerijalne štete na temelju navedene odredbe mora dokazati ne samo povredu te uredbe, nego i da joj je ta povreda stvarno prouzročila takvu štetu (vidjeti u tom smislu presude od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 32., 33., 42. i 50.; od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 41. i 42., i od 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 22., 24., 25. i 27.).

25 Budući da su ta tri kumulativna uvjeta nužna i dostatna za postojanje prava na naknadu štete u smislu članka 82. stavka 1. OUZP-a (presuda od 14. prosinca 2023., Gemeinde Ummendorf, C-456/22, EU:C:2023:988, t. 14.), to se pravo ne može uvjetovati dodatnim dokazivanjem toga da je ispitanik, kako je definiran u članku 4. točki 1. te uredbe, pretrpio neopravdano zadiranje u pravni interes koji se nastoji zaštititi istom uredbom, odnosno pravo takve osobe na zaštitu svojih osobnih podataka.

26 Usto, Sud je naglasio da, čak i da se odredbom OUZP-a, koja je bila predmet povrede, dodjeljuju prava pojedincima, takva povreda ne može sama po sebi biti „nematerijalna šteta” u smislu te uredbe niti se na njoj može temeljiti pravo na naknadu štete, s obzirom na to da navedena uredba zahtijeva da budu ispunjena i druga dva uvjeta navedena u točki 24. ove presude (vidjeti u tom smislu presudu od 11. travnja 2024., juris, C-741/21, EU:C:2024:288, t. 40.).

27 To tumačenje članka 82. stavka 1. OUZP-a potkrijepljeno je njegovim uvodnim izjavama 75., 85. i 146. Naime, iz tih uvodnih izjava proizlazi, kao prvo, da je nastanak štete u okviru nezakonite obrade osobnih podataka samo potencijalna, a ne i automatska posljedica takve obrade, kao drugo, da povreda OUZP-a ne dovodi nužno do nastanka štete i, kao treće, da za nastanak temelja za pravo na naknadu štete mora postojati uzročna veza između predmetne povrede i štete koju je ispitanik pretrpio (vidjeti u tom smislu presudu od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 37.).

28 Navedenim se tumačenjem stoga može osigurati zaštita osobnih podataka kao temeljnog prava zajamčenog člankom 8. stavkom 1. Povelje, na koji se upućuje u uvodnoj izjavi 1. OUZP-a.

29 Slijedom navedenih razloga, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 82. stavak 1. OUZP-a, u vezi s člankom 8. stavkom 1. Povelje, treba tumačiti na način da povreda odredaba te uredbe sama po sebi nije dovoljna da bi predstavljala „štetu” u smislu tog članka 82. stavka 1.

Drugo pitanje

30 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti nastoji doznati treba li članak 82. stavak 1. OUZP-a tumačiti na način da pružanje isprike može predstavljati odgovarajuću naknadu nematerijalne štete na temelju te odredbe, osobito ako nije moguće ponovno uspostaviti stanje koje je prethodilo nastanku te štete.

31 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, na nacionalnom pravnom poretku svake države članice je da uredi postupovne aspekte pravnih sredstava namijenjenih osiguranju zaštite prava pojedinaca, na temelju načela procesne autonomije, ali pod uvjetom da ta pravila, u situacijama koje su obuhvaćene pravom Unije, nisu nepovoljnija od onih kojima se uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo (načelo ekvivalentnosti) i da u praksi ne onemogućuju ili

pretjerano otežavaju ostvarivanje pravâ koja dodjeljuje pravo Unije (načelo djelotvornosti) (presude od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 53., i od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 32.).

32 U konkretnom slučaju, budući da OUZP ne sadržava odredbu čiji je cilj utvrditi pravila o određivanju naknade štete koja se duguje na ime prava na naknadu štete iz članka 82. te uredbe, nacionalni sudovi moraju, u tu svrhu, primijeniti nacionalna pravila pojedine države članice o opsegu novčane naknade, pod uvjetom da se poštuju načela ekvivalentnosti i djelotvornosti prava Unije (vidjeti u tom smislu presude od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 54. i 59.; od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 27. i 33., i od 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 40.).

33 U tom pogledu, kad je riječ o poštovanju tog načela ekvivalentnosti, Sud ne raspolaže nijednim elementom koji upućuje na to da bi navedeno načelo moglo imati konkretan utjecaj na ovaj glavni postupak.

34 Kad je riječ o poštovanju tog načela djelotvornosti, isključivo kompenzacijska funkcija prava na naknadu štete predviđenog u članku 82. OUZP-a podrazumijeva da kriteriji za procjenu naknade štete koja se duguje na temelju tog članka moraju biti utvrđeni u okviru pravnog poretka svake države članice, pod uvjetom da je takva naknada štete potpuna i učinkovita, a da pritom u svrhu takve potpune naknade nije potrebno naložiti plaćanje naknade štete u svrhu kažnjavanja (vidjeti u tom smislu presude od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 57. i 58.; od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 23., 24., 35., 36. i 43., i od 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 42.).

35 Osim toga, Sud je prihvatio da, kada se utvrdi da šteta koju je pretrpio ispitanik nije ozbiljna, nacionalni sud može mu dodijeliti minimalnu naknadu štete, pod uvjetom da se niskim iznosom tako dodijeljene naknade štete u potpunosti naknađuje ta šteta, što je na tom sudu da provjeri (vidjeti u tom smislu presudu od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 46.).

36 Isto tako, članku 82. stavku 1. OUZP-a ne protivi se to da pružanje isprike može predstavljati samostalnu ili dopunsku naknadu nematerijalne štete, kao što se to u ovom slučaju predviđa člankom 14. Zakona iz 2005., pod uvjetom da se takvim oblikom naknade štete poštuju navedena načela ekvivalentnosti i djelotvornosti, osobito jer se njome mora omogućiti potpuna naknada nematerijalne štete koja je konkretno pretrpljena zbog povrede te uredbe, što je na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak da provjeri, s obzirom na okolnosti svakog pojedinog slučaja.

37 Slijedom navedenih razloga, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 82. stavak 1. OUZP-a treba tumačiti na način da pružanje isprike može predstavljati odgovarajuću naknadu nematerijalne štete na temelju te odredbe, osobito ako nije moguće ponovno uspostaviti stanje koje je prethodilo nastanku te štete, pod uvjetom da se tim oblikom naknade štete može u potpunosti nadoknaditi šteta koju je pretrpio ispitanik.

Treće pitanje

38 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 82. stavak 1. OUZP-a tumačiti na način da mu se protivi to da se stav i motivacija voditelja obrade mogu uzeti u obzir kako bi se, ovisno o slučaju, ispitaniku dodijelila naknada koja je manja od štete koju je on konkretno pretrpio.

39 Kao prvo, iz članka 83. OUZP-a, u vezi s njegovom uvodnom izjavom 148., proizlazi da pri odlučivanju o izricanju upravne novčane kazne i odlučivanju o njezinu iznosu valja voditi računa, među ostalim, o određenim kriterijima u vezi sa stavom i motivacijom voditelja obrade, kao „otegotnim ili olakotnim čimbenicima”. S druge strane, ti kriteriji nisu spomenuti ni u članku 82. te uredbe ni u njezinoj uvodnoj izjavi 146., koja se posebno odnosi na pravo na naknadu štete predviđeno tim člankom 82.

40 Neupućivanje na takve kriterije opravdava se činjenicom da članak 82. OUZP-a ispunjava isključivo kompenzacijsku funkciju jer naknada štete, osobito novčana, koja se temelji na tom članku 82., mora omogućiti da se u potpunosti nadoknadi pretrpljena šteta, za razliku od drugih odredaba te uredbe koje se također nalaze u njezinu poglavlju VIII., odnosno njezinim člancima 83. i 84., koji pak imaju u bitnom kaznenu svrhu jer omogućuju izricanje upravnih novčanih kazni i drugih sankcija (vidjeti u tom smislu presude od 4. svibnja 2023., Österreichische Post, C-300/21, EU:C:2023:370, t. 38. i 40., i od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 22.).

41 Stoga, s obzirom na razlike u tekstu i u svrhama koje postoje između članka 82. OUZP-a, u vezi s njegovom uvodnom izjavom 146., i članka 83. te uredbe, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 148., ne može se smatrati da su kriteriji procjene navedeni posebno u tom članku 83. primjenjivi mutatis mutandis u okviru tog članka 82. (presuda od 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 43. i navedena sudska praksa). Ta konstatacija osobito vrijedi za određivanje iznosa naknade koja se duguje na ime naknade štete na temelju navedenog članka 82. (vidjeti u tom smislu presudu 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 39. i 44.), kao i, općenito, za određivanje oblika, novčanog ili nekog drugog, i razine takve naknade.

42 Kao drugo, isključivo kompenzacijskoj funkciji prava na naknadu štete utvrđenog člankom 82. stavkom 1. OUZP-a protivi se to da se u svrhu naknade štete na temelju navedene odredbe uzme u obzir stupanj težine povrede i moguću namjeru voditelja obrade pri počinjenju povrede te uredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 20. lipnja 2024., Scalable Capital, C-182/22 i C-189/22, EU:C:2024:531, t. 28. do 30.).

43 S obzirom na isključivo kompenzacijsku, a ne kaznenu, funkciju koju ispunjava to pravo na naknadu štete, težina takve povrede ne može utjecati na iznos naknade štete dodijeljene na temelju tog članka 82. stavka 1., a taj iznos ne može prelaziti punu naknadu štete (vidjeti u tom smislu presudu od 20. lipnja 2024., PS (Pogrešna adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, t. 41. i navedenu sudsku praksu). Samo se šteta koju je ispitanik konkretno pretrpio mora uzeti u obzir kako bi se odredio iznos takve novčane naknade (vidjeti u tom smislu presudu od 11. travnja 2024., juris, C-741/21, EU:C:2024:288, t. 64.).

44 Isto tako, isključivo kompenzacijska funkcija navedenog članka 82. stavka 1. ne bi se poštovala ako bi se stav i motivacija voditelja obrade uzeli u obzir radi utvrđivanja oblika naknade štete dodijeljene na temelju te odredbe ili radi dodjele naknade „čija je razina niža” od potpune naknade štete koju je pretrpio ispitanik, kao što to sud koji je uputio zahtjev predviđa u ovom predmetu.

45 Slijedom navedenih razloga, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 82. stavak 1. OUZP-a treba tumačiti na način da mu se protivi to da se stav i motivacija voditelja obrade mogu uzeti u obzir kako bi se, ovisno o slučaju, ispitaniku dodijelila naknada koja je manja od štete koju je on konkretno pretrpio.

Troškovi

46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 82. stavak 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), u vezi s člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,**

   treba tumačiti na način da:

   povreda odredaba te uredbe sama po sebi nije dovoljna da bi predstavljala „štetu” u smislu tog članka 82. stavka 1.

2. **Članak 82. stavak 1. Uredbe 2016/679**

   treba tumačiti na način da:

   pružanje isprike može predstavljati odgovarajuću naknadu nematerijalne štete na temelju te odredbe, osobito ako nije moguće ponovno uspostaviti stanje koje je prethodilo nastanku te štete, pod uvjetom da se tim oblikom naknade štete može u potpunosti nadoknaditi šteta koju je pretrpio ispitanik.

3. **Članak 82. stavak 1. Uredbe 2016/679**

   treba tumačiti na način da mu se:

   protivi to da se stav i motivacija voditelja obrade mogu uzeti u obzir kako bi se, ovisno o slučaju, ispitaniku dodijelila naknada koja je manja od štete koju je on konkretno pretrpio.

Potpisi